

ผมหยุดงานเพราะป่วยจริง ... ไม่ได้ละทิ้งหน้าที่ครับ !

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้ เป็นเรื่องการเจ็บป่วยของข้าราชการและได้ใช้สิทธิลาป่วยและลาพัก แต่ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจไม่อนุญาตให้ลาเนื่องจากไม่เชื่อหลักฐานใบรับรองแพทย์ที่ยื่นประกอบใบลาป่วยและไม่มีเหตุผลในการลาพัก

เรื่องราวในคดีนี้เกิดขึ้นเมื่อนายตะวันข้าราชการครู ขอลาหยุดงานเพราะอาการปวดศีรษะและอ่อนเพลียเป็นเวลา 4 วัน และได้ยื่นใบลาป่วยต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในวันที่มาทำงาน แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่เชื่อว่านายตะวันป่วยจริง จึงให้นำใบรับรองแพทย์ของโรงพยาบาลของรัฐมาประกอบใบลาป่วยภายในวันรุ่งขึ้น แต่เนื่องจากนายตะวันเข้ารับการรักษาที่คลินิกเอกชนและสถานีนอนามัย จึงได้นำใบรับรองแพทย์ของคลินิกเอกชนและใบรับรองการป่วยของหัวหน้าสถานีนอนามัยมาแสดง แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนเห็นว่าใบรับรองแพทย์ที่นำมายื่นไม่เป็นไปตามที่ตนเองร้องขอ จึงถือว่านายตะวันขาดราชการ

ต่อมานายตะวันได้ยื่นใบลาพัก 2 วัน เนื่องจากตำรวจกุมบุดรชาย และแจ้งให้นายตะวันเตรียมหลักฐานพร้อมกันตัว แต่ได้ฝากใบลาพักไว้กับนักการภารโรงเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่ออนุญาตต่อไป แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่อนุญาตให้ลาพักเพราะไม่สามารถสอบถามเหตุผลได้และถือว่านายตะวันขาดราชการจากนั้นได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและมีคำสั่งลงโทษทางวินัยไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนในปีงบประมาณนั้น และเรียกเงินเดือนคืน ในวันที่ขาดราชการรวม 6 วัน

นายตะวันเห็นว่าตนเองไม่ได้ขาดราชการตามที่ถูกกล่าวหา จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

คดีนี้มีประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง

เรื่องที่ 1 การที่ผู้อำนวยการโรงเรียนปฏิเสธไม่รับเอกสารประกอบการลาป่วย เนื่องจากไม่ใช่ใบรับรองแพทย์ของโรงพยาบาลของรัฐเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยข้อ 17 ของระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2535 กำหนดสาระสำคัญว่า การลาป่วยให้เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาในวันลา เว้นแต่ในกรณีจำเป็นจะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ โดยผู้มีอำนาจอาจจะสั่งให้มีใบรับรองแพทย์ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือสั่งให้ผู้ลาไปรับการตรวจจากแพทย์ของทางราชการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตก็ได้

ประเด็นนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ใบรับรองแพทย์ที่นายตะวันนำมายื่นขาดความน่าเชื่อถือก็ชอบที่จะสั่งให้นายตะวันใช้ใบรับรองแพทย์ซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นชอบแทน หรือสั่งให้ไปรับการตรวจจากแพทย์ของทางราชการ เมื่อนายตะวันยื่นใบลาป่วยพร้อมทั้งหลักฐานการรับรองการป่วยถึง 2 ฉบับ 2 สถานที่แสดงว่านายตะวันเป็นผู้ป่วยจริงและใบรับรองแพทย์ที่นำมายื่นไม่ปรากฏว่าเป็นเอกสารเท็จ จะถือว่านายตะวันละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรไม่ได้ การที่ผู้บังคับบัญชาปฏิเสธไม่รับหลักฐานใบรับรองแพทย์และมีคำสั่งไม่อนุญาตการลาป่วย จึงเป็นการใช้ดุลพินิจไม่ชอบ

เรื่องที่ 2 การที่ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่อนุญาตให้นายตะวันลาพักเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยข้อ 19 วรรคหนึ่ง ของระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2535 กำหนดสาระสำคัญว่า ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาพักส่วนตัวจะหยุดราชการได้เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถรออนุญาตได้ทันจะเสนอหรือจัดส่งใบลาพร้อมระบุเหตุจำเป็นไว้แล้วหยุดราชการไปก่อนก็ได้ แต่จะต้องชี้แจงเหตุผลให้ผู้มีอำนาจอนุญาตทราบโดยเร็ว

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า นายตะวันมีเหตุจำเป็นต้องลาจิสส่วนตัวและมีเหตุพิเศษที่ไม่อาจยื่นใบลาจิสส่วนตัวและรอรับคำสั่งอนุญาตการลาจากผู้บังคับบัญชาก่อนหยุดราชการได้ แต่ก็ได้พยายามดำเนินการตามระเบียบ โดยรอผู้บังคับบัญชานุมัติและจัดส่งใบลาพร้อมระบุเหตุผลความจำเป็นแล้ว ทั้งผู้เสนอใบลาแทนก็ได้ชี้แจงข้อเท็จจริง และคณะกรรมการโรงเรียนต่างก็รู้ถึงเหตุผลของการลาจิสส่วนตัวโดยยื่นหนังสือรับรองการติดต่อราชการของผู้กำกับการสถานีตำรวจด้วย ดังนั้น จะถือว่านายตะวันละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรไม่ได้ การที่ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตให้ลาจิสส่วนตัว จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบเช่นกัน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 143/2555)

คดีนี้เป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับผู้บังคับบัญชาว่า การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ข้าราชการในสังกัดลาป่วยหรือลาจิสหรือไม่ นอกจากต้องอยู่บนพื้นฐานของความชอบด้วยกฎหมายแล้วจะต้องพิจารณาด้วยความชอบธรรม ไม่มีอคติลำเอียง หรือกลับแก้งครับ !

นายปกครอง
